

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 décembre 2006

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 14 janvier 1975 portant
le règlement de discipline des Forces armées
en vue de permettre aux militaires d'exercer
des mandats politiques**

(déposée par M. Luc Sevenhans)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	8
4. Annexe	10

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 december 2006

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 14 januari 1975
houdende het tuchtreglement van de
krijgsmacht met het oog op de toelating
van militairen tot de uitoefening
van politieke mandaten**

(ingediend door de heer Luc Sevenhans)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	8
4. Bijlage	10

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi vise à permettre aux militaires de se porter candidats pour n'importe quel mandat politique et d'exercer effectivement ce mandat.

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt ertoe om militairen de mogelijkheid te verlenen zich kandidaat te stellen voor eender welk politiek mandaat en dat mandaat effectief uit te oefenen.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à permettre aux militaires de jouer un rôle actif dans la politique. Les militaires doivent avoir la possibilité de se porter candidats aux élections et d'exercer un mandat électif.

À cet effet, il s'impose de modifier l'article 15 de la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des Forces armées.

Cet élargissement n'est pas contraire aux motivations qui ont amené le législateur à imposer à cette catégorie professionnelle des restrictions en matière d'exercice d'activités et de mandats politiques. Ces motivations ont été énoncées dans le passage de l'exposé des motifs relatif à l'article 15, § 1er, du projet de loi portant le règlement de discipline des Forces armées (Doc. Chambre, n° 373/1, 71/72, p. 5). On y lit ce qui suit: «*À peine de compromettre la cohésion de l'armée et, par voie de conséquence, son efficacité, le gouvernement a estimé qu'aucune activité politique ne pouvait s'exercer en son sein. D'autre part, et toujours pour les mêmes raisons de sauvegarder la cohésion et l'indépendance de l'armée, il n'est pas concevable qu'un militaire qui se doit avant tout de servir le gouvernement et de se préparer à sa mission essentielle qui est la défense de la nation, se livre publiquement à des activités politiques.*».

Divers arguments plaident en effet en faveur de la suppression de ces interdictions.

L'exclusion totale des militaires du processus décisionnel démocratique entraîne une limitation de leurs droits politiques. Cette limitation témoigne d'une certaine méfiance à l'égard de la communauté militaire. La réglementation actuelle ne repose sur aucun critère objectif.

Il est permis d'affirmer que les articles 15, 15bis et 15ter de la loi portant le règlement de discipline sont contraires aux articles 10 et 11 de la Constitution, puisque le principe d'égalité est violé de manière flagrante quant aux droits des fonctionnaires.

Dans l'arrêt n° 74/92 du 18 novembre 1992, la Cour d'arbitrage a précisé à ce propos:

«B.3.5. L'éligibilité est un droit fondamental dans une société démocratique. Elle ne peut faire l'objet que de limitations particulières, lesquelles, même indirectes, doivent se justifier notamment par des exigences spécifiques, indispensables à l'exercice d'une fonction déterminée.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel beoogt een actieve rol van militairen in de politiek. Militairen moeten de mogelijkheid krijgen zich kandidaat te stellen bij de verkiezingen en te zeten.

Hiertoe is een wijziging nodig van artikel 15 van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de Krijgsmacht.

Deze verruiming gaat niet in tegen de beweegredenen die de wetgever ertoe brachten om deze beroepscategorie restricties aan het uitoefenen van politieke activiteiten en mandaten op te leggen. Deze beweegredenen zijn terug te vinden in de memorie van toelichting bij artikel 15, § 1, van het wetsontwerp houdende het tuchtreglement van de Krijgsmacht (Parl. St. Kamer 1971-72, nr. 373/1, 5). Aldaar staat vermeld: «*Teneinde de samenhang van het leger, en diens gevolg zijn doeltreffendheid niet in het gevaar te brengen, heeft de regering geoordeeld dat, in de schoot van het leger, geen enkele politieke activiteit mag worden uitgeoefend. Anderzijds, en steeds om dezelfde redenen – namelijk het vrijwaren van de samenhang en de onafhankelijkheid van het leger – is het ondenkbaar dat een militair die voor alles verplicht is de regering te dienen en zich voor te bereiden op zijn hoofdplicht namelijk de verdediging van de natie, zich in het openbaar met politieke activiteiten inlaat.*».

Diverse argumenten pleiten immers voor de afschaffing van deze verbodsbepalingen.

Het volledig uitsluiten van de militairen van de democratische besluitvorming houdt een beperking van hun politieke rechten in. Het getuigt van wantrouwen tegenover de militaire gemeenschap. Geen enkel objectief criterium staft de huidige reglementering.

Er kan worden gesteld dat artikelen 15, 15bis en 15ter van de tuchtwet een schending inhouden van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Ten opzichte van de rechten van de ambtenaren houdt dit een flagrante schending in van het gelijkheidsbeginsel.

In het arrest nr. 74/92 van 18 november 1992 stelde het Arbitragehof in dit verband:

«B.3.5 De kiesbaarheid is een fundamenteel recht in een democratische samenleving. Zij kan slechts het voorwerp zijn van bijzondere beperkingen, die, zelfs al zijn ze indirect, verantwoord moeten zijn inzonderheid door specifieke vereisten die onontbeerlijk zijn voor de uitoefening van een bepaalde functie.

B.3.6. Le respect des principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination exige que les limitations imposées à une catégorie de personnes n'aillent pas au-delà de ce qui est nécessaire pour atteindre le but visé. Ce contrôle de proportionnalité doit être particulièrement rigoureux lorsqu'il est porté atteinte à un droit fondamental».

L'adoption de la loi du 14 juin 2006 modifiant la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des Forces armées en vue de permettre l'accès à certains mandats politiques et portant des dispositions diverses constitue un premier pas vers l'octroi de droits politiques aux militaires. Cette loi autorise les militaires à se porter candidat à un mandat provincial ou communal et à l'exercer effectivement.

L'accès aux mandats régionaux ou fédéraux leur reste toutefois interdit. L'Allemagne considère quant à elle que l'intégration de soldats dans l'État et la société s'effectue par l'exercice du droit de vote et d'éligibilité, ainsi que par le déploiement d'activités politiques autorisées (et même encouragées). Dès 1985, le président du *Bundestag* de l'époque, M. Philipp JENNINGER, faisait état, à l'occasion des 30 ans de la *Bundeswehr*, des activités politiques exercées par des militaires: «Six militaires exerçaient un mandat parlementaire au *Bundestag*, 11 militaires siégeaient dans les parlements des *Länder* et 1 377 militaires étaient membres des conseils communaux»¹ (la totalité des effectifs des Forces armées de l'Allemagne de l'Ouest s'élevait à 495 000 soldats en 1985).

L'exercice d'un mandat provincial ou communal reste toutefois subordonné à des conditions et discriminations illicites que la présente proposition de loi vise à supprimer.

¹ *Die Bundeswehr in der Demokratie, Ansprachen, Erklärungen, Reden, Grussworte, Vorträge zum 30 jährigen Bestehen 1955-1985, Presse- und Informationsamt der Bundesregierung, Bonn, 1985, p.32).*

B.3.6. De naleving van het grondwettelijk gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel vergt dat de beperkingen die aan een categorie van personen worden opgelegd niet verder reiken dan noodzakelijk is om het beoogde doel te bereiken. De evenredigheidstoetsing moet bijzonder stringent zijn wanneer een grondrecht wordt aangetast.».

Met de goedkeuring van de wet van 14 juni 2006 «tot wijziging van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht met het oog op de toelating tot bepaalde politieke mandaten en houdende diverse bepalingen» werd een eerste stap gezet in het toekennen van politieke rechten aan de militairen. Door die wet is het hen voortaan toegestaan om zich kandidaat te stellen voor een provinciaal of een gemeentelijk mandaat en dat mandaat dan ook effectief uit te oefenen.

De toegang tot gewestelijke of federale mandaten blijft hen echter nog steeds verboden. Duitsland ziet evenwel de integratie van soldaten in staat en maatschappij door de uitoefening van het actief en passieve stemrecht, alsook het ontplooien van geoorloofde (en zelfs aangemoedigde) politieke activiteiten. De toenmalige Duitse Voorzitter van de *Bundestag* Dr. Philipp JENNINGER verwees reeds in 1985 ter gelegenheid van 30 jaar *Bundeswehr* naar de politieke activiteiten van militairen: «Zes militairen oefenden een parlementair mandaat uit in de *Bundestag*, 11 militairen zetelden in de deelstaatsparlementen en 1377 militairen maakten deel uit van de gemeenteraden.»¹ (de volledige getalsterkte van de toenmalige West-Duitse Strijdkrachten bedroeg 495 000 soldaten in 1985).

De uitoefening van een provinciaal of gemeentelijk mandaat blijft echter nog steeds onderworpen aan ongeoorloofde voorwaarden en discriminaties die het huidige wetsvoorstel beoogt te verwijderen.

¹ *Die Bundeswehr in der Demokratie, Ansprachen, Erklärungen, Reden, Grussworte, Vorträge zum 30 jährigen Bestehen 1955-1985, Presse- und Informationsamt der Bundesregierung, Bonn, 1985, p.32).*

DÉVELOPPEMENT DES ARTICLES

Article 2

Cet article permet aux militaires de se porter candidats à tout mandat politique et d'exercer effectivement ce mandat.

Article 3, A

L'article 15ter, § 1er, de l'actuelle loi relative au règlement de discipline, modifié par la loi du 14 juin 2006, prévoit que l'exercice d'un mandat politique au niveau communal ou provincial a pour effet que le militaire concerné est mis en congé politique. Ce congé n'étant pas rémunéré, cette disposition entraînera inévitablement que les militaires de petites communes généralement rurales ne pourront compenser la perte de leur traitement militaire par la rémunération liée à leur mandat politique.

L'article 3 proposé corrige cette situation et prévoit la mise en congé politique obligatoire pour l'exercice d'un mandat dans une commune de plus de 50 000 habitants. Sous ce seuil, le militaire concerné peut faire librement la demande d'un congé politique ou cumuler son mandat politique avec sa fonction au sein des Forces armées.

Article 3, B

L'article 15ter, § 2, de l'actuelle loi relative au règlement de discipline, modifié par la loi du 14 juin 2006, prévoit que le militaire qui exerce une des fonctions énumérées dans les Forces armées et qui ambitionne un mandat politique, est également mis en congé politique.

Cette liste de fonctions est toutefois conçue de façon (trop) large et comporte, selon les informations recueillies, plus d'un tiers du nombre total de fonctions dans les Forces armées.

Elle est également discriminatoire à l'égard du personnel embarquable de la Marine.

L'article 4 proposé abroge donc cet article.

Article 3, C

Cet article évite que le militaire dont le mandat politique s'achève et qui est réintégré dans le service actif, ne doive rester un mois sans revenu.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Het artikel maakt het de militairen mogelijk zich kandidaat te stellen voor eender welk politiek mandaat en dat mandaat effectief uit te oefenen.

Artikel 3, A

Artikel 15ter, § 1, van de huidige tuchtwet, gewijzigd door de wet van 14 juni 2006, voorziet dat de uitoefening van een politiek mandaat op gemeentelijk of provinciaal vlak als gevolg heeft dat de militair in kwestie met politiek verlof gezonden wordt. Daar dat verlof onbezoldigd is, zal deze bepaling er onvermijdelijk toe leiden dat de militairen uit kleine, meestal landelijke gemeenten, het verlies van hun militaire wedde niet zullen kunnen compenseren met de wedde gekoppeld aan hun politieke mandaat.

Het voorgestelde artikel 3 corrigeert deze toestand en voorziet een verplicht politiek verlof voor de uitoefening van een mandaat in een gemeente van meer dan 50.000 inwoners. Onder deze drempel kan de militair in kwestie een politiek verlof op vrije wil nog steeds aanvragen, of kan hij zijn politiek mandaat in cumul met zijn functie binnen de Krijgsmacht uitoefenen.

Artikel 3, B

Artikel 15ter, § 2, van de huidige tuchtwet, gewijzigd door de wet van 14 juni 2006, voorziet dat de militair, die één van de opgesomde functies binnen de Krijgsmacht uitoefent en een politiek mandaat beoogt, eveneens met politiek verlof gezonden wordt.

Deze lijst van functies is echter (te) breed opgevat en behelst, volgens de ingewonnen informatie, meer dan een derde van het totaal aantal functies binnen de Krijgsmacht.

Ze is eveneens discriminerend voor het inscheepbare personeel van de Marine.

Met het voorgestelde artikel 4 wordt dat artikel aldus opgeheven.

Artikel 3, C

Dat artikel vermijdt dat de militair, wiens politieke mandaat ten einde komt en die in werkelijke dienst heropgenomen wordt, één maand zonder inkomen zou moeten blijven.

Article 3, D

Cet article rétablit la cohérence de l'article 15ter, § 4, de la loi relative au règlement de discipline avec les modifications proposées.

Artikel 3, D

Dat artikel herstelt de coherentie van artikel 15ter, § 4, van de tuchtwet met de voorgestelde wijzigingen.

Luc SEVENHANS (Vlaams Belang)

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 15, § 2, de la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des forces armées, modifié en dernier lieu par la loi du 14 juin 2006, est remplacé par la disposition suivante:

«§ 2. Sans préjudice de l'application des incompatibilités prévues dans des lois particulières, les militaires du cadre actif qui satisfont aux conditions fixées à l'article 15bis, alinéa 1er, peuvent se présenter aux élections intracommunales, aux élections communales, aux élections provinciales, aux élections législatives, aux élections du Parlement européen et aux élections communales et régionales.

Ils peuvent exercer tous les mandats politiques exécutifs et non exécutifs.».

Art. 3

L'article 15ter de la même loi, inséré par la loi du 14 juin 2006, est modifié comme suit:

A) Le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. Le militaire, quelle que soit la fonction qu'il exerce, est mis en congé politique pour l'exercice d'un des mandats suivants: membre de la Chambre des représentants, sénateur, membre du Parlement européen, membre d'un conseil de communauté ou de région, bourgmestre, échevin ou président d'un centre public d'action sociale d'une ville ou d'une commune de 50 001 habitants ou plus, membre de la députation permanente d'une province, membre du gouvernement fédéral ou membre d'un gouvernement de communauté ou de région.»»;

B) Le § 2 est abrogé;

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 15, § 2 van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht, laatst gewijzigd bij de wet van 14 juni 2006, wordt vervangen als volgt:

«§ 2. Onder voorbehoud van de toepassing van de in bijzondere wetten bepaalde onverenigbaarheden, kunnen de militairen van het actief kader die voldoen aan de in artikel 15bis, eerste lid, bepaalde voorwaarden, zich evenwel kandidaat stellen voor de districtraadsverkiezingen, de gemeenteraadsverkiezingen, de provincieraadsverkiezingen, de wetgevende verkiezingen, de verkiezingen voor het Europees parlement en de verkiezingen voor de gemeenschap- en gewestparlementen.

Zij mogen alle uitvoerende en niet uitvoerende politieke mandaten uitoefenen.».

Art. 3

Artikel 15 ^{ter} van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 14 juni 2006, wordt gewijzigd als volgt:

A) § 1 wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De militair, welke functie hij ook uitoefent, wordt met politiek verlof gezonden voor de uitoefening van één van de volgende mandaten: lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers, senator, lid van het Europees parlement, lid van een gemeenschap- of gewestraad, burgemeester of schepen of voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een stad of een gemeente van 50.001 of meer inwoners, lid van de bestendige deputatie van een provincie, lid van de federale regering of lid van een gemeenschap- of gewestregering.»»;

B) § 2 wordt opgeheven;

C) Au § 3, alinéa 3, les mots «qui suit celui» sont supprimés;

D) Au § 4, les mots «8° à 11°,» sont supprimés».

9 novembre 2006

C) in § 3, derde lid vervallen de woorden «die volgt op die»;

D) in § 4 vervallen de woorden «8° tot 11°,».

9 november 2006

Luc SEVENHANS (Vlaams Belang)

TEXTE DE BASE

14 janvier 1975

Loi portant le règlement de discipline des Forces armées

Art. 15

§ 1er. Il est interdit aux militaires de se livrer à des activités politiques au sein des Forces armées.

Les militaires peuvent s'affilier au parti politique de leur choix et y exercer les droits afférents à leur qualité de membre.

Ils peuvent y remplir les fonctions d'expert, de conseiller ou de membre d'un centre d'étude.

Toute autre participation active ou publique à la vie politique à un autre titre leur est interdite, même en dehors des périodes pendant lesquelles des prestations au sein des Forces armées sont fournies.

§ 2. Toutefois, sans préjudice de l'application des incompatibilités prévues dans des lois particulières, les militaires du cadre actif qui satisfont aux conditions fixées à l'article 15*bis*, alinéa 1er, peuvent se porter candidat aux mandats provinciaux et communaux belges suivants et les exercer:

- 1° président du conseil provincial;
- 2° membre de la députation permanente;
- 3° bourgmestre;
- 4° échevin;
- 5° président d'un conseil de l'aide sociale;

6° président d'un organe territorial intracommunal;

7° toute autre fonction exécutive dans un organe lié à la province ou à la commune;

8° membre d'un conseil provincial;

9° membre d'un conseil communal;

10° membre d'un conseil de l'aide sociale;

11° membre d'un organe territorial intracommunal.

§ 3. Sans préjudice de l'application d'autres lois qui régissent l'exercice d'activités et de mandats politiques, les militaires du cadre de réserve sont toutefois autorisés à exercer des activités et des mandats politiques pour autant que le service le permette et qu'ils aient lieu en dehors des périodes de prestations au sein des Forces armées.

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

14 janvier 1975

Loi portant le règlement de discipline des Forces armées

Art. 15

§ 1er. Il est interdit aux militaires de se livrer à des activités politiques au sein des Forces armées.

Les militaires peuvent s'affilier au parti politique de leur choix et y exercer les droits afférents à leur qualité de membre.

Ils peuvent y remplir les fonctions d'expert, de conseiller ou de membre d'un centre d'étude.

Toute autre participation active ou publique à la vie politique à un autre titre leur est interdite, même en dehors des périodes pendant lesquelles des prestations au sein des Forces armées sont fournies.

§ 2. Sans préjudice de l'application des incompatibilités prévues dans des lois particulières, les militaires du cadre actif qui satisfont aux conditions fixées à l'article 15*bis*, alinéa 1er, peuvent se présenter aux élections intracommunales, aux élections communales, aux élections provinciales, aux élections législatives, aux élections du Parlement européen et aux élections communautaires et régionales.

Ils peuvent exercer tous les mandats politiques exécutifs et non exécutifs.¹

§ 3. Sans préjudice de l'application d'autres lois qui régissent l'exercice d'activités et de mandats politiques, les militaires du cadre de réserve sont toutefois autorisés à exercer des activités et des mandats politiques pour autant que le service le permette et qu'ils aient lieu en dehors des périodes de prestations au sein des Forces armées.

¹ Art. 2: remplacement.

BASISTEKST

14 januari 1975

Wet houdende het tuchtreglement van de Krijgsmacht**Art. 15**

§ 1. Het is militairen verboden zich in te laten met politieke activiteiten in de schoot van de Krijgsmacht.

De militairen mogen lid worden van de politieke partij van hun keuze en er de aan hun lidmaatschap verbonden rechten uitoefenen.

Zij mogen er de ambten van deskundige, raadgever of lid van een studiecentrum vervullen.

Iedere andere actieve of publieke deelname aan het politieke leven in een andere hoedanigheid, zelfs buiten de periodes waarin prestaties in de schoot van de Krijgsmacht worden geleverd, is hen verboden.

§ 2. Onder voorbehoud van de toepassing van de in bijzondere wetten bepaalde onverenigbaarheden, kunnen de militairen van het actief kader die voldoen aan de in artikel 15bis, eerste lid, bepaalde voorwaarden, zich evenwel kandidaat stellen voor de volgende Belgische provinciale en gemeentelijke mandaten en deze uitoefenen:

- 1° voorzitter van de provincieraad;
- 2° lid van de bestendige deputatie;
- 3° burgemeester;
- 4° schepen;
- 5° voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn;
- 6° voorzitter van een binnengemeentelijk territoriaal orgaan;
- 7° elke andere uitvoerende functie in een aan de provincie of de gemeente gebonden orgaan;
- 8° provincieraadslid;
- 9° lid van een gemeenteraad;
- 10° lid van een raad voor maatschappelijk welzijn;
- 11° lid van een binnengemeentelijk territoriaal orgaan.

§ 3. Onder voorbehoud van de toepassing van andere wetten die de uitoefening van politieke activiteiten en mandaten beheersen, zijn de militairen van het reservekader evenwel gerechtigd politieke activiteiten en mandaten uit te oefenen voor zover de dienst het toelaat en dat zij plaats hebben buiten de perioden waarin prestaties in de schoot van de Krijgsmacht worden geleverd.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

14 januari 1975

Wet houdende het tuchtreglement van de Krijgsmacht**Art. 15**

§ 1. Het is militairen verboden zich in te laten met politieke activiteiten in de schoot van de Krijgsmacht.

De militairen mogen lid worden van de politieke partij van hun keuze en er de aan hun lidmaatschap verbonden rechten uitoefenen.

Zij mogen er de ambten van deskundige, raadgever of lid van een studiecentrum vervullen.

Iedere andere actieve of publieke deelname aan het politieke leven in een andere hoedanigheid, zelfs buiten de periodes waarin prestaties in de schoot van de Krijgsmacht worden geleverd, is hen verboden.

§ 2. Onder voorbehoud van de toepassing van de in bijzondere wetten bepaalde onverenigbaarheden, kunnen de militairen van het actief kader die voldoen aan de in artikel 15bis, eerste lid, bepaalde voorwaarden, zich evenwel kandidaat stellen voor de districtraadsverkiezingen, de gemeenteraadsverkiezingen, de provincieraadsverkiezingen, de wetgevende verkiezingen, de verkiezingen voor het Europees parlement en de verkiezingen voor de gemeenschap- en gewestparlementen.

Zij mogen alle uitvoerende en niet uitvoerende politieke mandaten uitoefenen.¹

§ 3. Onder voorbehoud van de toepassing van andere wetten die de uitoefening van politieke activiteiten en mandaten beheersen, zijn de militairen van het reservekader evenwel gerechtigd politieke activiteiten en mandaten uit te oefenen voor zover de dienst het toelaat en dat zij plaats hebben buiten de perioden waarin prestaties in de schoot van de Krijgsmacht worden geleverd.

¹ Art. 2: vervanging.

§ 4. Les militaires doivent s'abstenir de toute activité politique durant les heures de service. Ils doivent toujours s'abstenir dans le cadre de leur activité politique de porter la tenue militaire et de faire état de leur qualité militaire. Ils peuvent néanmoins mentionner leur profession, comme reprise au registre national des personnes physiques.

Art. 15ter

§ 1er. Le militaire, quelle que soit la fonction qu'il exerce, est mis en congé politique pour l'exercice d'un des mandats, visés à l'article 15, § 2, 1° à 7°.

§ 2. Le militaire est également mis en congé politique pour l'exercice d'un des mandats, visés à l'article 15, § 2, 8° à 11°, s'il exerce une des fonctions suivantes:

- 1° une fonction de commandement;
- 2° une fonction d'adjudant de corps;
- 3° une fonction de chef de service au sein d'un état-major de niveau bataillon ou supérieur pour les officiers du département d'état-major opérations et entraînement;
- 4° une fonction avec un délai d'engagement opérationnel de trente jours ou moins;
- 5° une fonction de garde exclusive;
- 6° une fonction à bord d'une unité navigante belge ou étrangère;
- 7° une fonction dans un organisme international ou interallié;
- 8° une fonction d'instructeur.

Le chef de corps du militaire concerné est l'autorité compétente pour constater que le militaire exerce une des fonctions visées à l'alinéa 1er.

La décision de l'autorité compétente peut faire l'objet d'un recours auprès du ministre de la Défense.

§ 3. Le militaire en congé politique est en congé politique à temps plein et durant cette période, il se trouve en non-activité.

§ 4. Les militaires doivent s'abstenir de toute activité politique durant les heures de service. Ils doivent toujours s'abstenir dans le cadre de leur activité politique de porter la tenue militaire et de faire état de leur qualité militaire. Ils peuvent néanmoins mentionner leur profession, comme reprise au registre national des personnes physiques.

Art. 15ter

§ 1er. Le militaire, quelle que soit la fonction qu'il exerce, est mis en congé politique pour l'exercice d'un des mandats suivants: membre de la Chambre des représentants, sénateur, membre du Parlement européen, membre d'un conseil de communauté ou de région, bourgmestre, échevin ou président d'un centre public d'action sociale d'une ville ou d'une commune de 50 001 habitants ou plus, membre de la députation permanente d'une province, membre du gouvernement fédéral ou membre d'un gouvernement de communauté ou de région.²

§ 2. (...).³

§ 3. Le militaire en congé politique est en congé politique à temps plein et durant cette période, il se trouve en non-activité.

² Art. 3, A: remplacement.

³ Art. 3, B: abrogation.

§ 4. De militairen moeten zich onthouden van elke politieke activiteit gedurende de diensturen. Zij moeten zich in het kader van hun politieke activiteit, altijd ervan onthouden de militaire kledij te dragen en gewag te maken van hun militaire hoedanigheid. Zij mogen evenwel hun beroep, zoals opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen, vermelden.

Art. 15ter

§ 1. De militair, welke functie hij ook uitoefent, wordt met politiek verlof gezonden voor de uitoefening van één van de mandaten, bedoeld in artikel 15, § 2, 1° tot 7°.

§ 2. De militair wordt eveneens met politiek verlof gezonden voor de uitoefening van één van de mandaten, bedoeld in artikel 15, § 2, 8° tot 11°, als hij één van de volgende functies uitoefent:

- 1° een commandofunctie;
- 2° een functie van korpsadjutant;
- 3° een functie van diensthoofd binnen een staf van het niveau bataljon of hoger voor de officieren van het stafdepartement operaties en training;
- 4° een functie met een operationele inzettermijn van dertig dagen of minder;
- 5° een functie van exclusief wachtpersoneel;
- 6° een functie aan boord van een Belgische of buitenlandse vloot eenheid;
- 7° een functie in een internationaal of intergeallieerd organisme;
- 8° een functie als onderrichter.

De korpscommandant van de betrokken militair is de bevoegde overheid om vast te stellen dat de militair een functie uitoefent, bedoeld in het eerste lid.

De beslissing van de bevoegde overheid kan het voorwerp uitmaken van een beroep bij de minister van Landsverdediging.

§ 3. De militair met politiek verlof is voltijds met politiek verlof en gedurende deze periode bevindt hij zich in non-activiteit.

§ 4. De militairen moeten zich onthouden van elke politieke activiteit gedurende de diensturen. Zij moeten zich in het kader van hun politieke activiteit, altijd ervan onthouden de militaire kledij te dragen en gewag te maken van hun militaire hoedanigheid. Zij mogen evenwel hun beroep, zoals opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen, vermelden.

Art. 15ter

§ 1. De militair, welke functie hij ook uitoefent, wordt met politiek verlof gezonden voor de uitoefening van één van de volgende mandaten: lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers, senator, lid van het Europees parlement, lid van een gemeenschap- of gewestraad, burgemeester of schepen of voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een stad of een gemeente van 50.001 of meer inwoners, lid van de bestendige deputatie van een provincie, lid van de federale regering of lid van een gemeenschap- of gewestregering.²

§ 2. (...).³

§ 3. De militair met politiek verlof is voltijds met politiek verlof en gedurende deze periode bevindt hij zich in non-activiteit.

² Art. 3, A: vervanging.

³ Art. 3, B: opheffing.

Les périodes couvertes par un congé politique ne sont pas rémunérées.

Le congé politique expire au plus tard le dernier jour du mois qui suit celui au cours duquel le mandat prend fin. Dès que le congé politique a pris fin, le militaire est repris en service actif avec le grade et l'ancienneté dans ce grade, dont il était titulaire au début du congé politique.

Le Roi détermine les modalités d'exécution du congé politique.

§ 4. L'exercice d'un des mandats, visés à l'article 15, § 2, 8° à 11°, par un militaire qui n'est pas en congé politique, ne peut jamais avoir pour conséquence que le militaire concerné ne puisse participer aux activités dans le cadre de la mise en condition et de la mise en oeuvre des Forces armées.

Les périodes couvertes par un congé politique ne sont pas rémunérées.

Le congé politique expire au plus tard le dernier jour du mois (...) ⁴ au cours duquel le mandat prend fin. Dès que le congé politique a pris fin, le militaire est repris en service actif avec le grade et l'ancienneté dans ce grade, dont il était titulaire au début du congé politique.

Le Roi détermine les modalités d'exécution du congé politique.

§ 4. L'exercice d'un des mandats, visés à l'article 15, § 2, (...) ⁵ par un militaire qui n'est pas en congé politique, ne peut jamais avoir pour conséquence que le militaire concerné ne puisse participer aux activités dans le cadre de la mise en condition et de la mise en oeuvre des Forces armées.

⁴ Art. 3, C: suppression.

⁵ Art. 3, C: suppression.

De periodes gedekt door een politiek verlof worden niet bezoldigd.

Het politiek verlof eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op die tijdens dewelke het mandaat een einde neemt. Zodra het politiek verlof is beëindigd, wordt de militair heropgenomen in werkelijke dienst, met de graad en de anciënniteit in deze graad waarmee hij bekleed was bij aanvang van het politiek verlof.

De Koning bepaalt de nadere uitvoeringsregels van het politiek verlof.

§ 4. De uitoefening van één van de mandaten, bedoeld in artikel 15, § 2, 8° tot 11°, door een militair die niet met politiek verlof is, mag nooit voor gevolg hebben dat de betrokken militair niet kan deelnemen aan activiteiten in het kader van de paraatstelling en de aanwending van de Krijgsmacht.

De periodes gedekt door een politiek verlof worden niet bezoldigd.

Het politiek verlof eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand (...) ⁴ tijdens dewelke het mandaat een einde neemt. Zodra het politiek verlof is beëindigd, wordt de militair heropgenomen in werkelijke dienst, met de graad en de anciënniteit in deze graad waarmee hij bekleed was bij aanvang van het politiek verlof.

De Koning bepaalt de nadere uitvoeringsregels van het politiek verlof.

§ 4. De uitoefening van één van de mandaten, bedoeld in artikel 15, § 2, (...) ⁵ door een militair die niet met politiek verlof is, mag nooit voor gevolg hebben dat de betrokken militair niet kan deelnemen aan activiteiten in het kader van de paraatstelling en de aanwending van de Krijgsmacht.

⁴ Art. 3, C: weglating.

⁵ Art. 3, D: weglating.